

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ektedir.
Gereğini arz ederiz.

Hamza KAPLAN KIRGIRCI
MANİSA MV

Samir CAN
KIRKLAKE MV

Uğur AYDEMİR
Manisa MV.

Şenel Teoğlu
Ordu MV

Abdullah GÜLER
İstanbul MV.

Hamza DAĞ
İzmir Milletvekili

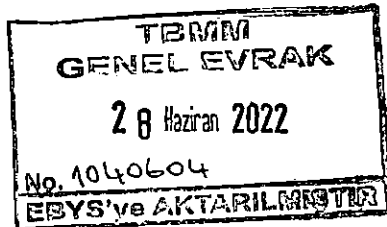
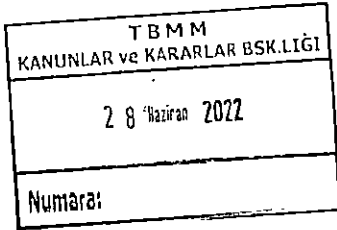
Yasar Kırkpınar
İzmir MV
Vezir

Behi Kuvvet Erim
AYDIN MV.

Salih CORA
Trabzon MV
S. (C)

Emrah İSLÖK
Antalya MV.

TBMM BAŐKANLIĐI	
Tali Komisyon	Adalet
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 28 Haziran 2022	Esas No: 2/4528

Ahmet Özgür
K. Özçelik

Hayat
Hüseyin Özgür
Hafay Milletvekili

GENEL GEREKÇE

23/10/2014 tarihinde kabul edilen 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunla, e-ticaretin yaygınlaştırılması ve e-ticarete güven ortamının tesis edilmesine yönelik önemli bir adım atılmıştır. Ancak, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin ve COVID-19 salgınının etkisiyle, hızlı bir gelişim ve değişim sürecine giren e-ticaret ekosistemine yeni işletmeler, iş modelleri ve ürün grupları dâhil olmuştur. Bu durum, e-ticaret ekosistemindeki aktörler için daha önce karşılaşılmayan sorunları beraberinde getirmiş ve e-ticaret faaliyetlerine uygulanan kuralların değişime uyum sağlamasını gerektirmiştir.

Elektronik ticaret ortamında mal veya hizmet teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlanan ve e-ticarete yeni başlayan işletmeler başta olmak üzere farklı büyüklükteki işletmeleri bünyesinde barındıran elektronik ticaret pazar yerleri, e-ticaretin büyümesinde önemli bir satış kanalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde 2019 yılında %9,8 olan e-ticaretin genel ticarete oranı yaklaşık iki katına çıkarak 2021 yılında %17,7 olarak gerçekleşmiş olup önümüzdeki dönemde bu oranın daha da artması beklenmektedir. 2021 yılında perakende e-ticaret hacmi 234 milyar Türk lirası olarak gerçekleşirken bu hacmin yaklaşık yarısını sektörün önde gelen elektronik ticaret pazar yerlerindeki satışlar oluşturmuştur. Bu oran da her geçen gün artma eğilimi göstermektedir. 2020 yılında 256.861 olan e-ticaret faaliyetinde bulunan işletme sayısı, 2021 yılında %88'lik artışla 484.347'ye ulaşmıştır. Bu işletmelerin 472.604'ü elektronik ticaret pazar yerlerinde faaliyet göstermektedir. İşletmelerin elektronik ticaret pazar yerlerine göre dağılımına bakıldığında ise %74'ünün yalnızca bir, %12'sinin iki, %6'sının üç ve %3'ünün dört ve üzeri pazar yerinde satış yaptığı görülmektedir.

Elektronik ticaret pazar yerlerinde aracılık hizmeti sunulan işletmelerin büyük bölümünü mikro ve küçük işletmeler oluşturmakta ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların söz konusu işletmeler karşısında asimetrik pazarlık gücü bulunmaktadır. Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar bu gücü kullanarak tek taraflı belirledikleri veya açık olmayan sözleşme hükümlerini dayatma, kendi mal veya hizmetlerini ön plana çıkarma, veri taşınabilirliğini zorlaştırma veya buna izin vermeme, mal veya hizmet teminine zorlama, geç ödeme yapma, kampanyalı mal veya hizmet sunmaya zorlama, herhangi bir hizmet vermemesine rağmen bedel alma, elektronik ticaret hizmet sağlayıcıları sıralama ya da tavsiye sisteminde geriye düşürme, sunulan hizmetleri kısıtlama, askıya alma veya sonlandırma gibi haksız ve adil olmayan uygulamalarda bulunabilmektedir.

E-ticaret faaliyetleri incelendiğinde, elektronik ticaret pazar yerleri açısından piyasada bir yoğunlaşma söz konusudur. Yoğun bir reklam sürecini de içeren agresif büyüme stratejileri uygulayarak büyük ölçekli hale gelen elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, sahip oldukları ağ etkileri ve ölçek ekonomilerinden faydalanarak pazardaki konumlarını daha da güçlendirmekte ve pazarlık gücü, tüketici tercihlerini belirleme yeteneği ve hizmet sağlayıcılar üzerindeki kontrol imkânlarıyla elektronik ticaret sektörüne yeni aracı hizmet sağlayıcıların dâhil olmasını zorlaştırmaktadır. Ayrıca, söz konusu elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, elektronik ticaret pazar yerleri üzerinden elde ettikleri verileri kullanarak lojistik ve ödeme hizmeti gibi sektörlerde de söz sahibi olmakta ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar ile tüketicilerin bağımlılığını ve buna bağlı olarak yoğunlaşmayı daha da artırmaktadırlar. Artan bağımlılık, orta-uzun dönemde rekabet ortamının bozulmasına, tekelleşmeye ve sonuç olarak fiyatların yükselmesine, sunulan ürünlerin kalite ve çeşitliğinin azalmasına, yatırım ve üretim potansiyelinin gerilemesine, hizmetlerin tekdüzeleşmesine ve inovasyonun azalmasına neden olabilmektedir.

Diğer taraftan, elektronik ticaret pazar yeri modelindeki veri ve rekabet gücü sayesinde elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, kendi siteleri üzerinden elektronik ticaret hizmet

sağlayıcı olarak e-ticaret faaliyetine başlayarak sektördeki diğer elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar için rekabeti bozucu etkiler yaratabilmektedir.

6563 sayılı Kanunun mevcut hali teknolojik gelişmeler ve dijitalleşmenin getirdiği yeni iş modellerinin yarattığı sorunların çözümünde yetersiz kalabilmektedir. Benzer şekilde, haksız ticari uygulamalara yönelik caydırıcı yaptırımların olmaması da ekosistemde yer alan aktörlerin haksız uygulamalara yönelmelerine zemin oluşturmaktadır. Ayrıca, sektörün oldukça hızlı şekilde gelişmesi ve değişmesi nedeniyle, rekabeti bozucu uygulamaların etkileri çok hızlı ortaya çıkmakta ve işletmelerin rekabeti bozucu büyüklüğe erişme süreci daha çabuk tamamlanabilmektedir. Söz konusu rekabeti bozucu uygulamaların içinde bulunmayan piyasa aktörlerinin yanı sıra pazar yerlerini kullanmakta olan satıcıların da bu uygulamalardan telafisi mümkün olmayacak şekilde zarar görmesini engellemek üzere, etkin ve adil şekilde işleyen rekabet ortamının korunması için ardıl rekabet hukuku düzenlemelerinin yanı sıra Kanunda belli büyüklükteki işletmelere yönelik öncül düzenlemelerin yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, Anayasanın *“Piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi”* başlıklı 167 nci maddesinin birinci fıkrasında *“Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.”* düzenlemesine yer verilmektedir. Düzenlemenin gerekçesinde de bu maddenin Devlete üç görev yüklediği ifade edilmektedir. Bunlar, özel teşebbüsün rekabet koşulları içinde yararlı yönde gelişmesine yardımcı olunması; piyasada fiilî ve anlaşma sonucu tekellerin önlenmesi ve tekel teşkil etmemekle beraber fiyat anlaşmaları, üretim hataları, coğrafi bölge paylaşımı ve benzeri suretlerde gerçekleştirilecek kartellerin önlenmesidir. Bu görevlerin yerine getirilmesi, sağlıklı toplum ve sağlıklı demokrasi için vazgeçilmez şartlar olarak görülmekte, tekelciliğin her türlüşünün zararından fertleri ve toplumu korumak, toplumun huzur ve refahı ile doğrudan bağlantılı bulunmaktadır.

Mal ve hizmet taleplerini karşılayan ticaret sektörünün etkin şekilde işlemesi, toplumsal refahın artırılması açısından oldukça önemlidir. Üretim sektörlerinden farklı olarak ticaret sektöründeki tekelleşme eğilimleri arz, talep ve dağıtım kanalları açısından mal ve hizmetlerin aracılığında dar boğazlara yol açma riski taşımaktadır. Ticaretteki tekelleşmeyle, ürün ve işletme çeşitliliğinin azalması, ürünlerin pazara erişememesi, fiyatların iyi işleyen serbest piyasa koşullarına göre yüksek olması, üretim, yatırım ve inovasyon potansiyelinin düşmesi, işletmelerin piyasadaki konumlarının serbest piyasa koşulları yerine tekelci işletme tarafından belirlenmesi gibi hem fertler hem de işletmeler açısından yaygın olumsuzluklar ortaya çıkabilecektir. Günümüzde elektronik ticaret de bu kapsamda önemli bir kanal haline gelmiştir. Bu kanalın kontrolüne sebep olabilecek tekelleşme eğilimlerinin önlenmesi, bahsedilen gerekçelerle kamu yararı açısından oldukça önemli bir düzenleme alanıdır. İlave olarak elektronik ticaret alanında pazaryerleri, tekelleşme eğilimleriyle birlikte elektronik ticaret ekosistemi içinde yer alan finans, lojistik, bilgi-iletişim gibi alanlarda da belirleyici konuma gelmekte olup dijitalleşmedeki hızlanma da dikkate alındığında bu durum ekonomik, sosyal ve demokratik toplum düzeni açısından da riskler taşımaktadır.

Bu çerçevede, e-ticarette haksız rekabetin ve tekelleşmenin önüne geçilerek pazara yeni aktörlerin girişinin kolaylaştırılması ve pazarın dengeli ve sağlıklı büyümesinin sağlanması amacıyla, ölçekler de dikkate alınarak elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Dünyada da son dönemde elektronik ticarette yaşanan değişim gözetilerek ve ortaya çıkan yeni sorunların çözümüne yönelik mevzuat çalışmaları yürütülmektedir. Bu konuda Avrupa Parlamentosu tarafından yayımlanan 2019/1150 sayılı Çevrimiçi Aracılık Hizmetlerinin Ticari Kullanıcıları İçin Adilliği ve Şeffaflığı Teşvik Etmeye İlişkin Tüzük ile Dijital Hizmetler ve Dijital Piyasalar düzenleme taslakları bulunmaktadır.

Öte yandan, 12 Mart 2021 tarihinde açıklanan Ekonomi Reform Eylem Planı'nda (EREP) elektronik ticarete ilişkin *“Ulusal ve uluslararası gelişmeler dikkate alınarak ülkemiz*

elektronik ticaret mevzuatının yol haritası çıkarılacak ve bu alanda düzenleme yapılacaktır.” başlıklı eylem kapsamında da çalışmalar yürütölmektedir.

Bu kapsamda, e-ticaretin yaygınlaştırılması ve sağlıklı şekilde büyüme ve gelişmesinin sağlanması amacıyla 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanunda güncel ihtiyaçları karşılar nitelikte değışiklikler yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, 6563 sayılı Kanunun 1 inci maddesine fıkra eklenmektedir. Düzenlemeyle, Teklifte getirilen hükümlerin bazı kanunlar bakımından uygulanmaması amaçlanmaktadır.

Maddeye eklenen üçüncü fıkra ile kuruluş ve faaliyetleri maddede sayılan özel kanunlarla düzenlenen ve münhasıran bu kanunlarla yetkilendirildikleri konularda faaliyet gösterenlerin, bu Kanunun uygulamasında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcı kabul edilmeyeceği düzenlenmektedir.

Seyahat acenteliği, sivil havacılık, bireysel emeklilik, bankacılık, sigortacılık, finansman, sermaye piyasası, ödeme hizmetleri, bahis ve şans oyunları ile elektronik haberleşme alanlarında faaliyet gösteren işletmeler kendi özel düzenlemeleri gereğince farklı mecralarda farklı şekillerde işlev göstermekte, yine kendi kanunları gereği sıkı denetimlere tabi tutulmaktadır. Maddede belirtilen işletmeler, kuruluş ve faaliyetleri söz konusu kanunlarla düzenlenen ve bu kanunlara göre yetkilendirilerek münhasıran yetkilendirildikleri konularda faaliyet gösteren işletmelerdir.

Örneğin, yatırım kuruluşları, merkezi takas kuruluşları, portföy yönetim şirketleri gibi 6362 sayılı Kanuna göre faaliyette bulunan sermaye piyasası kurumları bu Kanunun uygulanmasında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcı kabul edilmeyecektir. Diğer taraftan, kuruluş ve faaliyetleri 6362 sayılı Kanunda düzenlenmeyen, ancak halka arz için Kurul onayına tabi olan halka açık şirketler bu hükmün kapsamında yer almamakta olup bu şirketler 6563 sayılı Kanun kapsamında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcı olarak değerlendirilebilecektir.

Öte yandan, düzenleyici denetleyici kurumların farklı kanunlarla belirlenmiş görev ve yetkileri bulunduğundan bu alanda faaliyet gösteren işletmeler kapsam dışında bırakılarak olası bir yetki çatışmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, bu fıkra sadece elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara getirilen yükümlülüklerin kapsamı ile ilgili olup fıkra kapsamında yer alan işletmelerin 6563 sayılı Kanunda yer alan diğer hususlara ilişkin yükümlülükleri devam etmektedir.

MADDE 2- Maddeyle, 6563 sayılı Kanunun 2 inci maddesinin birinci fıkrasına bentler eklenmektedir. Düzenlemeyle, Kanuna yeni eklenen hükümlerde yer alan bazı terim ve kavramlar, hukuki belirlilik sağlamak amacıyla tanımlanmaktadır.

Elektronik ticaretin ana aktörlerinden olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcının birbirinden ve diğer kavramlardan ayrıştırılması amacıyla Kanuna yeni tanımlar eklenmektedir. Bu kapsamda, elektronik ticaret pazar yerinde kendisinin satış yapıp yapmadığına bakılmaksızın diğer elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcılar, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı olarak; ister elektronik ticaret pazar yerinde isterse kendine ait elektronik ticaret ortamında, kendi mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapan ya da sipariş alan hizmet sağlayıcılar ise elektronik ticaret hizmet sağlayıcı olarak tanımlanmaktadır.

Ayrıca, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret ortamına ilişkin belirliliğin sağlanması amacıyla Kanuna elektronik ticaret pazar yeri ve elektronik ticaret ortamı tanımları eklenmektedir.

Benzer şekilde, Kanunda tanımlı aktörlerin tabi olacakları yükümlülükler belirlenirken net işlem hacmi gözetilmiş olduğundan, hangi işletmelerin bu Kanunda belirtilen yükümlülüklerle karşı karşıya kalacağını belirlemek için bu kavramın açık şekilde tanımlanması gerekmektedir. Net işlem hacmi nihai fatura veya fatura yerine geçen belge

değerlerinin tüm vergi, fon, harç ve benzeri dâhil toplamını içermektedir. Ayrıca elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının birden fazla elektronik ticaret pazar yerinin olması halinde net işlem hacmi hesaplanırken bu pazar yerleri, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının birden fazla elektronik ticaret ortamının olması halinde ise bu ortamların tamamı üzerinden gerçekleşen hacim, net işlem hacmine dahil edilecektir.

Diğer taraftan, Kanun kapsamında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya birtakım yükümlülükler getirilmekte ve bu yükümlülüklerin bazılarının uygulanmasında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişiler de dikkate alınmaktadır. Hangi kişilerin bu Kanunda belirtilen yükümlülüklerle karşı karşıya kalacağını belirlebilmesi için maddede ekonomik bütünlük kavramı açık şekilde tanımlanmaktadır. Ekonomik bütünlük hem yatay hem de dikey yönlü kontrol ilişkisini kapsayacak şekilde gerçek veya tüzel kişiler ile bu kişilerle bağlantılı ticaret şirketleri ve işletmeleri kapsayacak şekilde düzenlenmektedir. Ayrıca, pay sahibi olup olmadıklarına bakılmaksızın birden fazla ticaret şirketinin aynı kişi veya kişiler tarafından yönetilmesi, diğer bir ifadeyle birden fazla ticaret şirketinde aynı gerçek veya tüzel kişi ya da kişilerin yönetim hakkını haiz olması da ekonomik bütünlük içinde değerlendirilmektedir. Buradan anlaşılması gereken, salt yönetim kurulu üyelerinin aynı kişiler olması değil iki şirketin yönetim kurulunda yönetimin aynı kişi veya kişilere bırakılmasıdır. Örneğin, (X) kişinin tamamen farklı konularda faaliyet gösteren farklı tüzel kişiliklere sahip (A) ve (B) şirketlerinin tek yönetim kurulu üyesi olması halinde söz konusu şirketler ekonomik bütünlük içinde kabul edilecektir. Burada bakılması gereken, aynı yönetim kurulu üyesi veya üyelerinin söz konusu şirketlerde yönetim organında karar alabilecek çoğunluğu sağlayacak sayıda olup olmadığı veya bu kişi veya kişilerin Murahhas üye ya da müdür olarak belirlenip belirlenmediğidir. Özetle, her iki şirket de aynı kişilerce yönetiliyorsa arada ekonomik bütünlük olduğu kabul edilecektir.

MADDE 3- Maddeyle 6563 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılarak maddeye yeni fıkralar eklenmektedir.

Birinci fıkra da yer alan aracı hizmet sağlayıcının, hizmet sağlayıcı tarafından sunulan içerik ve içeriğe konu mal veya hizmetle ilgili hukuka aykırı hususlardan sorumluluğunun bulunmadığına ilişkin mevcut hüküm muhafaza edilmektedir. Ancak fıkra da, diğer kanunlarda aracı hizmet sağlayıcının hukuka aykırı içeriklerinden sorumluluğunun bulunduğu dair hallerin saklı olduğu açıkça düzenlenmektedir. Ayrıca mevcut fıkra da yer alan aracı hizmet sağlayıcının içerik kontrolü yapma yükümlülüğünün bulunmadığına ilişkin hüküm, ikinci ve üçüncü fıkralarda farklı usul ve esaslarla yeniden düzenlendiğinden birinci fıkra dan çıkarılmaktadır.

Maddeye eklenen ikinci fıkrayla, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının, elektronik ticaret hizmet sağlayıcı tarafından sunulan içeriğin hukuka aykırı olduğundan herhangi bir yolla haberdar olması halinde, bu içeriği gecikmeksizin yayımdan kaldırarak hukuka aykırı hususu ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirmesi gerektiği, aksi halde hukuka aykırı içerikten sorumlu olacağı hükme bağlanmaktadır. Hükümle, bu alanda yaşanabilecek hak kayıplarının önlenmesi amaçlanmaktadır.

Maddeye eklenen üçüncü fıkrayla, fikri ve sınai mülkiyet hakkı ihlallerinin önlenmesi amacıyla, ikinci fıkradaki esaslardan farklı olarak özel yayımdan kaldırma (uyar-kaldır) usulü düzenlenmektedir. Bilindiği üzere fikri ve sınai mülkiyet hakları ihlal edilerek satışa sunulan mal ve hizmetler, hem ürün güvenliği açısından tüketicilere zarar verebilmekte hem de işletmeler arasında haksız rekabete neden olabilmektedir. Özellikle bünyesinde milyonlarca ürün barındıran pazar yerlerinde, fikri ve sınai mülkiyet hakkı ihlalleriyle karşılaşma ihtimali oldukça yüksektir. Fıkrayla; elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının, hak sahibinin, fikri ve sınai mülkiyet hakkı ihlaline dair bilgi ve belgeye dayanan şikâyeti üzerine şikâyet e konu ürünü yayımdan kaldırmasına, durumu elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya ve hak sahibine

bildirmesine, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının, şikâyetin aksini gösteren bilgi ve belgeye dayanan itirazını elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya sunması üzerine şikâyete konu ürünü yeniden yayımlamasına, şikâyet ve itirazda ilgililerin açık kimlik ve adres bilgilerinin, ihtilafa konu ürün hakkındaki bilgilerin, ürünün yayımdan kaldırılması veya yayımlanmasının gerekliliğine dair gerekçeler ile yönetmelikle belirlenen diğer hususların yer almasına ve ilgililerin genel hükümlere göre adli ve idari mercilere başvurma hakları saklı olmasına yönelik hususlar düzenlenmektedir. Belirtilmelidir ki elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı, bu fıkrafta yer alan usul ve esaslara göre bilişim sistemini kurmak, erişime açık tutmak ve etkin bir şekilde işletmekle yükümlü olacaktır.

MADDE 4- 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcıları da kapsadığından ve kişisel verilerin işlenmesi konusunda daha kapsamlı ve ayrıntılı hükümler içerdiğinden bu madde 6563 sayılı Kanun metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 5- Maddeyle, 6563 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde Teklifte yer alan diğer hükümlerle uyumlu olacak ve ihtiyacı karşılayacak şekilde değişiklik yapılmaktadır.

Bu kapsamda, maddenin birinci fıkrasında Bakanlığa Kanunun uygulanmasını ve elektronik ticaretin gelişimini sağlamaya, etkin ve adil rekabet ortamını korumaya, hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcının faaliyetlerine yönelik düzenleme yapmaya ve aracılık sözleşmesinde yer verilmesi zorunlu unsurları belirlemeye ilişkin yetki verilmektedir. E-ticaret, sürekli gelişen ve değişen bir alan olduğundan Kanunda yer alan hükümlerin her zaman bu değişim hızına yetişmesi mümkün olamamaktadır. Bu durum uygulamada telafisi güç sorunlar yaratabileceğinden Bakanlığa fıkrafta belirtilen yetkiler tanınmaktadır.

Öte yandan, Kanun Teklifiyle getirilen yükümlülüklerle uyulup uyulmadığının incelenmesi esnasında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ile elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların yazılımlarının ve algoritmalarının kontrolüne ihtiyaç duyulabilecektir. Bu incelemelerin teknik bilgi ve özel uzmanlık gerektirmesi nedeniyle, maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle ihtiyaç duyulması halinde bilirkişilerin inceleme sürecine dâhil edilebilmesi ve görevlendirilebilmesi konusunda Bakanlık yetkili kılınmaktadır.

Üçüncü fıkıyla, diğer kanunlarda yer alan düzenlemelerle uyumlu şekilde denetlenebilirliğin ve denetimde etkinliğin sağlanabilmesini teminen aracı hizmet sağlayıcı ve hizmet sağlayıcılara bu Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerine ilişkin bilgi, belge, defter ve elektronik kayıtlarını, iş veya işlemin gerçekleştiği tarihten itibaren on yıl süreyle saklama yükümlülüğü getirilmektedir.

Altıncı fıkıyla, mevcut durumda Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve Kanunda yer alan hükümlerin aracı hizmet sağlayıcılara uygulanmasına ilişkin Bakanlığa usul ve esaslari belirleme yetkisi veren hükmün bu maddeye alınmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Ayrıca, uygulamada sayıları yüz binleri bulan ticari elektronik ileti şikâyet başvurularının sonuçlandırılması sürecinde, ticari elektronik ileti göndericilerinin tespiti konusunda sorunlar yaşanmakta, bazı durumlarda göndericilerin tespiti ya çok uzun zaman almakta ya da yapılamamaktadır. Yaşanan bu sorunların ortadan kaldırılması ve şikâyetlerin çok daha kolay ve hızlı şekilde sonuçlandırılabilmesi amacıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan ihtiyaç duyulan bilgilerin Bakanlıkça alınabilmesine yönelik yedinci fıkıyla düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 6- Maddede yapılan değişiklikle Kanuna aykırılık halleri için öngörölmüş bazı idari para cezaları, fiilin ağırlığı, orantılılık, ölçölölük ve caydırıcılık ilkeleri gözetilerek

yeniden düzenlenmekte, Kanuna yeni eklenen bazı hususlara yönelik yeni yaptırımlar belirlenmektedir.

Ayrıca, maddeye eklenen üçüncü fıkra ile Bakanlıkça yapılan son bildirim ve bilgilendirmenin ardından elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcının tüketiciler ve pazar yerinde bulunan elektronik ticaret hizmet sağlayıcıları mağdur etmemek adına yalnızca geçmiş siparişlere ilişkin iş ve işlemler yürütebileceği; verilen süre içinde aykırılığın ortadan kaldırılmaması halinde, Bakanlık tarafından elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ve/veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcının ilgili internet adreslerine içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebileceği hüküm altına alınmaktadır. Bununla beraber cezaya konu ihlallerin ortadan kaldırılması halinde içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı kaldırılacaktır.

MADDE 7- Maddeyle, 6563 sayılı Kanuna ek 1 inci madde eklenmektedir. Düzenlemeyle, elektronik ticarete haksız ticari uygulamaların belirlenmesi ve bunların önlenmesi amaçlanmaktadır.

Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların hizmet sağlayıcılar karşısında asimetric pazarlık gücüne sahip olması ve elektronik ticaret pazar yerlerinde yer alan hizmet sağlayıcıların kendilerine bağımlı olması, pazar yerlerinde haksız ticari uygulamaların oluşmasına, ekosistemde yer alan aktörlerin tercihlerinin kısıtlanmasına ve tüketicilerin bu durumdan olumsuz etkilenmesine neden olabilmektedir. Çok taraflı yapıya sahip elektronik ticaret pazar yerlerinde yer alan elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların özgür iradeleriyle karar verebilmelerini ve herhangi bir sözleşmenin tarafı olmaya zorlanmamalarını sağlamak amacıyla elektronik ticaretteki haksız ticari uygulamalara ilişkin düzenleme ihtiyacı doğmaktadır. Anayasanın 167 nci maddesinin Devlete yüklediği mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alma görevinden hareketle maddede buna ilişkin kurallara yer verilmektedir.

Bu kapsamda, birinci fıkrada elektronik ticarete her türlü haksız ticari uygulamanın yasaklandığı belirtilmekte, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının haksız ticari uygulama olarak kabul edilecek fiillerine ilişkin genel çerçeve çizilmekte ve daha sonra ikinci fıkrada haksız ticari uygulama örnekleri sıralanmaktadır. Dolayısıyla, elektronik ticarete haksız ticari uygulamalar sadece ikinci fıkrada sayılanlarla sınırlı olmayıp birinci fıkrada çizilen çerçeve içinde yer alacak uygulamalar da elektronik ticarete haksız ticari uygulama olarak değerlendirilecektir. Ayrıca, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda tüketicilere yönelik benzer hükümler bulunmaktadır.

Bu doğrultuda, ikinci fıkrada haksız ticari uygulama sayılacak durumlar ayrıntılı şekilde hüküm altına alınmaktadır.

(a) bendiyle, mal veya hizmet satışı karşılığında elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya yapılması gereken ödemenin satış bedelinin 6493 sayılı Kanun kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcı tarafından elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya aktarılmasından sonra elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının kullanımına hazır hale gelmesinden ve siparişin alıcıya ulaştığı tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde eksiksiz yapılması gerektiği belirtilmektedir. Bu hüküm kapsamında, ödeme hangi yöntemle yapılırsa yapılsın ödenen tutarın elektronik hizmet sağlayıcı tarafından nakit olarak tasarruf edilebilir olması gerekmektedir.

(b) bendiyle elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı tarafından satış fiyatında tek taraflı değişiklik yapılması dâhil olmak üzere, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının kampanyalı mal veya hizmet satışına zorlanması engellenmekte, bu duruma sebep olacak herhangi bir hükme aracılık sözleşmesinde yer verilmesi de elektronik ticaret hizmet sağlayıcıyı kampanyalı mal veya hizmet satışına zorlama olarak kabul edilmektedir.

(c), (ç) ve (d) bentleriyle, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve hizmet sağlayıcı arasındaki ilişkinin şeffaf, adil ve tarafların hukuksal menfaatlerini koruyacak şekilde

düzenlenmesini sağlamak amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı tarafından aracılık sözleşmesi hükümlerinde geçmişe yönelik veya tek taraflı değişiklik yapılması ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıdan haksız bedel talebinde bulunulması yasaklanmaktadır.

(e) bendiyle, aracılık sözleşmesinde herhangi bir nesnel ölçüte yer verilmediği halde ya da kamu kurumlarına veya adli mercilere başvuruda bulunduğu gerekçesiyle elektronik ticaret hizmet sağlayıcının sıralama ya da tavsiye sisteminde geriye düşürülmesi, sunulan hizmetin kısıtlanması, askıya alınması veya sonlandırılmasının önüne geçilmektedir.

Üçüncü fıkrafta, geç ödemelerin engellenmesini ve ödemelerin hizmet sağlayıcıya süresi içinde yapılmasını sağlamak amacıyla, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ekonomik bütünlük ilişkisi içinde bulunduğu banka, elektronik para kuruluşu veya ödeme kuruluşu gibi 6493 sayılı Kanun kapsamında ödeme hizmeti sağlayıcısı olarak faaliyet gösteren kuruluşlara yapılan ödemelerin elektronik ticaret pazar yerine yapılmış kabul edileceği hükmüne bağlanmaktadır.

MADDE 8- Maddeyle 6563 sayılı Kanuna ek 2 nci madde eklenmektedir. Düzenlemeyle, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara bazı yükümlülükler getirilmesi amaçlanmaktadır.

Kanuna eklenen ek 2 nci maddeyle ölçek ve kapsam ekonomileri, ağ etkileri, tüketiciler ve elektronik ticaret ortamında faaliyet gösteren hizmet sağlayıcılar için oluşturduğu bağımlılık, veri sahipliği ve veriyi kullanmadaki avantajları, elektronik ticaret ortamlarına gömülü hizmetler gibi faktörler göz önünde bulundurularak net işlem hacimlerine göre elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülükleri belirlenmektedir. Bu kapsamda etkin ve adil rekabet şartlarını korumak, elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların elektronik ticaret pazar yerlerine bağımlılığını azaltmak ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların faaliyetlerinin takibini sağlamak amaçlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasıyla tüm elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların uyması gereken yükümlülükler belirlenmektedir.

(a) bendiyle, aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerinde kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin markasını taşıyan ya da marka kullanım hakkını haiz olduğu malları satışa sunamayacağı veya kim tarafından satılırsa satılsın bu malların satışına aracılık edemeyeceği, bu malları farklı elektronik ticaret ortamlarında satışa sunması halinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunamayacağı, birbirinin tanıtımını yapamayacağı ve bu hükmün toplam satış hasılatının yarısından fazlasını elektronik ticaret dışındaki satışlardan elde eden kişilerin markasını taşıyan ya da marka kullanım hakkını haiz olduğu mallar hakkında uygulanmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Bazı elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların, diğer işletmelerin tedarikçileriyle çalışarak onların markalarına benzer ürünler ürettirdiği ve finansal gücünü kullanarak bu işletmeleri geri plana ittiği gözlenmektedir. Ayrıca, aracı hizmet sağlayıcılar aracılık hizmeti sunduğu işletmelerin satışlarından elde ettiği verileri kullanarak kendi mallarını ön plana çıkarmakta ve bu malların satışının diğer işletmelerin aleyhine olacak şekilde artmasına neden olmaktadır. Bu hükümle, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların satışlarından elde ettiği verileri, yine bu elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarla rekabet ederken kendine avantaj sağlayacak şekilde kullanmasının da önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

(b) bendiyle, elektronik ticaret pazar yerlerinde yapılan satışlara ilişkin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlenmesi gereken belgelerdeki bilgilere satışın yapıldığı elektronik ticaret pazar yerinde yer verilebilmesine imkân sağlamasına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Bu çerçevede elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların bu hükmü yerine getirmelerini teminen Bakanlık bazı teknik yükümlülükler belirleyebilecektir.

(c) bendiyle, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcının yazılı şekilde ya da elektronik ortamda önceden olumlu irade beyanını almadan bunların ETBİS'e kayıtlı alan adlarının ana unsurunu oluşturan tescilli markalarını kullanarak çevrim içi arama motorlarında pazarlama ve tanıtım faaliyetinde bulunamayacağı hükme bağlanmaktadır. Halihazırda bazı elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların, herkesçe bilinen bazı markaları marka sahibinin bilgisi ya da onayı olmadan çevrim içi arama motorlarında kullanarak bu platformlarda kendini öne çıkardığı tespit edilmektedir. Bu düzenlemeyle elektronik ticaret pazar yerine olan trafiğin diğer işletmelerin aleyhine olacak şekilde artmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

(ç) bendiyle kurumsal yönetim ilkeleri doğrultusunda daha güvenli ve şeffaf bir elektronik ticaret ortamının sağlanması ve elektronik ticaret pazar yerlerinde faaliyet gösteren elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar hakkında detaylı bilgiye ulaşılabilmesi, bu hizmet sağlayıcıların bilinir ve ulaşılabilir olmasının sağlanması ve hukuki işlem güvenliğinin temini amacıyla elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara, hizmet sağlayıcının Bakanlıkça belirlenecek tanıtıcı bilgilerini doğrulama yükümlülüğü getirilmektedir. Tanıtıcı bilgilerin doğrulanması aşamasında önceliğin ilgili kurumların erişime açık elektronik sistemlerine verilmesi, bu sistemlerden bilgi alınmasının mümkün olmadığı durumlarda elektronik ticaret hizmet sağlayıcılardan belge temin edilmesi yönteminin tercih edilmesi elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların e-ticarete girişinin kolaylaştırılması açısından önem arz etmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile bir takvim yılı içinde gerçekleşen net işlem hacmi on milyar Türk lirasının üzerinde olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının birinci fıkra da belirtilenlere ilave olarak uyması gereken yükümlülükler belirlenmektedir.

(a) bendiyle, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların sahip olduğu veri gücünü sektörü olumsuz etkileyecek şekilde kullanmasını önlemek amacıyla, elde edilen verileri yalnızca aracılık hizmetlerini sunmak için kullanması ve elektronik ticaret pazar yerlerinde ve diğer elektronik ticaret ortamlarında, işletmelerle rekabet ederken kullanamaması amaçlanmaktadır.

(b) bendiyle, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının, elektronik ticaret pazar yerlerindeki satışlarına ilişkin verileri bedelsiz taşımasına ve bu veriler ile bunlardan elde edilen işlenmiş verilere bedelsiz ve etkin şekilde erişim sağlamasına imkân tanınmaktadır. Böylece elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların elektronik ticaret pazar yerlerine bağımlılıklarının, diğer bir ifadeyle kilitlenme etkisinin azaltılması ve çoklu erişime olanak sağlanması hedeflenmektedir.

(c) bendiyle, net işlem hacmine dahil edilen elektronik ticaret ortamları hariç olmak üzere, kendine ait elektronik ticaret ortamları arasında erişim imkânı sunamayacağı ve bu ortamlarda birbirinin tanıtımını yapamayacağı hükme bağlanmaktadır.

(ç) bendiyle, 6362 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca borsada kayden izlenen paylar hariç olmak üzere, şirket ortaklarının yüzde beş ve katlarına ulaşan pay devir veya edinimlerini, bu oranlara ulaşılmasını sağlayan devrin veya edinimin pay defterine işlendiği tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlığa bildirmesi hüküm altına alınmaktadır. Bentte bahsedilen pay devir veya edinimleri, şirket ortaklarının şirket içi gerçekleşen pay devir veya edinimlerini de kapsamaktadır.

(d) bendiyle, şirket kurması, kurulmuş şirketin paylarını devralması veya bu payları devretmesi halinde; kuruluştaki kuruluşun ticaret siciline tescilinden, devirde ise devrin pay defterine işlendiği tarihten itibaren bir ay içinde bu işlemleri Bakanlığa bildirmesi gerektiği düzenlenmektedir.

(e) bendiyle, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların faaliyetlerinin etkin takibini ve yükümlülükler uyumunun kontrolünü sağlamak amacıyla Sermaye Piyasası Kurulunca 6362 sayılı Kanuna göre yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşunca hazırlanan ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının faaliyetlerini, yönetim ve organizasyon yapısını, mevcut pay sahipleri ve bunların pay oranları ile iştirakleri ve iştirakleri nezdindeki pay oranlarını,

ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişi bilgilerini, finansal tablolarını içerecek şekilde finansal durumunu ve üçüncü fıkranın (a) ve (b) bentleri ile ek 4 üncü maddede belirtilen yükümlülüklerle uyumunu gösterir denetim raporunu belirlenen usul ve esaslara göre Bakanlığa göndereceği hüküm altına alınmaktadır.

(f) bendiyle, elektronik ticaret pazar yerlerinde mevzuata aykırı uygulamaların engellenmesi amacıyla elektronik ticaret hizmet sağlayıcı tarafından sağlanan içerikle ilgili mevzuata aykırı hususların tespitine yönelik işlemleri ve bunun neticesinde tespit edilen aykırılıkları içeren raporu Bakanlığa göndereceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında bir takvim yılındaki net işlem hacmi otuz milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı yüz bin adedin üzerinde olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen yükümlülüklerle ilave olarak bazı yükümlülükler getirilmektedir.

Büyük ölçekli elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar sahip oldukları finansal güç sayesinde aşırı reklam vererek rakiplerinin hem reklam verme maliyetlerini artırmakta hem de reklam verebileceği mecraları sınırlandırarak tanıtım yapmalarına engel olmaktadır. Benzer bir tablo indirim konusunda da yaşanmaktadır. Sektördeki bazı işletmelerin finansal gücünü kullanarak pazar yerinde satılan ürünlerin maliyetinin altında satılmasına neden olduğu ve bu durumun piyasa yapısını bozduğu gözlenmektedir. (a) ve (b) bentlerinde yapılan düzenlemelerle, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların aşırı reklam, maliyet altı satış ve çapraz sübvansiyon benzeri uygulamalarla piyasadaki rakiplerini dışlayıcı faaliyetlerde bulunarak sektördeki konumunu güçlendirmesinin ve bu suretle oluşan yıkıcı rekabetin önlenmesi amaçlanmaktadır.

(c) bendiyle, elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların ticari ilişkilerinin, alternatif kanallardan aynı ya da farklı fiyattan mal veya hizmet sunmasının ya da reklam yapmasının kısıtlanmasının, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı tarafından sunulan kargo gibi hizmetler dahil olmak üzere herhangi bir kişiden mal veya hizmet teminine zorlanmasının önlenmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Böylece, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya herhangi bir mal veya hizmet teminini dayatmasının, bunu sözleşmenin ya da sunduğu aracılık hizmetinin bir şartı olarak öne sürmesinin önüne geçilecek; bu kapsamda, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı hizmet sağlayıcıyı belli bir tedarikçi veya kargo işletmesiyle çalışmaya zorlayamayacak veya buna sebebiyet verecek bir hükme aracılık sözleşmesinde yer veremeyecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasında bir takvim yılındaki net işlem hacmi altmış milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı yüz bin adedin üzerinde olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen yükümlülüklerle ilave olarak bazı yükümlülükler getirilmektedir.

(a) ve (b) bentleriyle, aracılık hizmeti sunulan elektronik ticaret pazar yerlerinde 5464 sayılı Kanun kapsamında kredi kartıyla yapılan kredili ödeme işlemleri ile diğer ödeme işlemleri hariç olmak üzere, ekonomik bütünlük içinde bulunduğu bankaların ya da 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketlerin, kredi verme işlemleri dâhil sundukları her türlü hizmetin gerçekleştirilmesine ilişkin faaliyette bulunmasına imkân sunamayacağı; ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerce 6493 sayılı Kanun kapsamında ihraç edilen elektronik paraların kabulüne ilişkin faaliyette bulunulmasına imkân sağlayamayacağı; 6493 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendi ile 18 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca 6493 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan araçlarla ilgili hizmetler sunamayacağı veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerce bu hizmetlerin sunulmasına imkân sağlayamayacağı hükme bağlanmaktadır. Böylece, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların yoğunlaşmadan kaynaklanan gücünü finansal hizmetlerine taşımak suretiyle bu sektörde rekabeti bozucu etki yaratmasının önüne geçilmesi ve bu hizmetlere bağlı olarak ortaya çıkan alıcıların elektronik ticaret pazar yerlerine olan bağımlılığının azaltılması hedeflenmektedir.

(c) bendiyle, e-ticaretin tamamlayıcı sektörlerinden kargo ve lojistik hizmetlerinde söz sahibi olmasının diğer işletmelerin rekabet edebilirliğini sekteye uğratması nedeniyle, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerindeki satışlar, kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin elektronik ticaret hizmet sağlayıcı olarak yaptığı satışları ve elektronik ticaret dışındaki satışları hariç olmak üzere eşya taşımacılığı, taşıma işleri organizatörlüğü ve posta hizmet sağlayıcılığı faaliyetlerinde bulunamayacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

(ç) bendiyle, mal veya hizmet ilanlarının yayımlanmasına elektronik ortam sağlanması halinde, aynı ortamda mal veya hizmet teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlanmamasına ve bu hizmetlerin kendisi veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişiler tarafından farklı elektronik ortamlarda verilmesi halinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunulmamasına ve birbirinin tanıtımını yapılmamasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların ürünlere ilişkin bilgileri sitelerinde sunması bu hüküm kapsamında ilan yayımı olarak değerlendirilmemektedir. Bu hükümle motorlu taşıt, gayrimenkul ya da diğer mal veya hizmet ilanlarının yayımlanmasına elektronik ortam sağlayan ilan sitelerinin aynı ortamda sadece ilan hizmeti vermesi düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralardaki net işlem hacimleri belirlenirken elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların e-ticaret pazarındaki konumları, e-ticaret hacmi üzerinden aldıkları paylar ve büyüklükleri dikkate alınmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında dergi ve gazete gibi süreli yayınlar ile kitap ve elektronik kitap okuyucularının birinci fıkranın (a) bendi kapsamındaki kısıtlamaya tabi olmadan elektronik ticaret pazar yerlerinde satışa sunulmasına imkân sağlanmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasında, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların bu maddede belirtilen yükümlülüklerden kaçmasının engellemesi amacıyla maddenin ikinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinin uygulanmasında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin de dikkate alınacağı hükme bağlanmaktadır. Ayrıca, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının elektronik ticaret pazar yerleri üzerinden e-ticaret faaliyetinde bulunmalarına bağlı olarak net işlem hacmi hesabına dahil edilenler hakkında da dördüncü fıkranın (a) ve (b) bentlerinin uygulanmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin yedinci fıkrasında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ile bunlara ait elektronik ticaret pazar yerlerinde faaliyet gösteren elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların ihracata yönelmesinin teşvik edilmesi amacıyla, madde kapsamında net işlem hacmi, işlem sayısı ve toplam satış hasılatının hesaplanması ile üçüncü fıkranın (a) ve (b) bentleri uyarınca belirlenen tutarların kullanılmasında yurt dışına yönelik işlemlerin dikkate alınmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasında maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirlenen haddi aşan işletmelere yükümlülükler uyması için uyum süreci öngörülmüştür. Ayrıca, dördüncü fıkra da belirtilen haddin aşıp aşılmadığının tespitinde yüzde beşin altındaki had aşımalarının dikkate alınmayacağı ve herhangi bir takvim yılında hadlerin altında kalan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı hakkında, bu durum devam ettiği sürece ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraların uygulanmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların dördüncü fıkranın (c) bendinde belirtilen yükümlülükten kaçmasının engellenmesi amacıyla ekonomik bütünlük içinde bulunan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların net işlem hacimleri ile işlem sayıları toplamının dördüncü fıkranın birinci cümlesinde belirtilen eşiklerin üzerinde olması halinde, bu elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların her biri hakkında dördüncü fıkranın (c) bendinin uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin onuncu fıkrasıyla, bu maddede belirtilen parasal eşiklerin, ETBİS verileri kullanılarak her yıl hesaplanan cari fiyatlarla elektronik ticaret hacminin yıllık değişim oranına

göre artırılacağı, artırımın yapıldığı tarihten önceki takvim yılına ilişkin net işlem hacmine uygulanacak bu eşikler ile elektronik ticaret hacminin yıllık değişim oranının en geç şubat ayı içinde Bakanlığın internet sitesinde ilan edileceği düzenlenmektedir.

Maddenin on birinci fıkrasıyla, maddenin münhasıran elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının markasını taşıyan ürünlerin bayilik ve acentelik gibi bir sözleşme kapsamında satışa sunulduğu, diğer bir ifadeyle yalnızca bahse konu ürünlerin yine yalnızca bayi ve acenteler tarafından satışının yapıldığı elektronik ticaret pazar yerleri hakkında uygulanmayacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 9- Maddeyle, 6563 sayılı Kanuna ek 3 üncü madde eklenmektedir. Düzenlemeyle, elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya bazı yükümlülüklerin getirilmesi amaçlanmaktadır.

Maddeyle belirli bir büyüklüğe ve işlem sayısına ulaşan elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarda olduğu gibi ağ etkisine bağlı yoğunlaşmanın neden olacağı olumsuzlukların önüne geçilmesi amacıyla, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara getirilen bazı yükümlülükler elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara da getirilmektedir.

Birinci fıkrayla, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının, olumlu irade beyanını yazılı şekilde ya da elektronik ortamda almadığı sürece, ekonomik bütünlük içinde bulunmadığı kişilerin ETBİS'e kayıtlı alan adının ana unsurunu oluşturan tescilli markası kullanılarak çevrim içi arama motorlarında pazarlama ve tanıtım faaliyetinde bulunması yasaklanarak hizmet sağlayıcının elektronik ticaret ortamına talebin haksız şekilde artmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

İkinci fıkrayla, bir takvim yılındaki net işlem hacmi on milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı on milyon adedin üzerinde olan elektronik ticaret hizmet sağlayıcı hakkında ek 2 nci maddenin ikinci fıkrasının (c), (ç), (d) ve (e) bentleri ile ek 4 üncü maddenin dördüncü ve yedinci fıkraları dışında kalan hükümlerinin uygulanacağı ve ek 4 üncü maddede düzenlenen lisans ücretinin hesaplanmasında, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının kendine ait elektronik ticaret ortamları üzerinden yurt dışına yaptığı satışların hesaba dâhil edilmeyeceği hüküm altına alınmaktadır. Böylece, pazara yeni giren işletmelerin eşit şartlar altında rekabet edebilmesine sağlayabilmek ve belli büyüklükteki işletmelerin serbest piyasa koşullarını bozucu şekilde faaliyet göstermesini engellemek amacıyla maddede belirtilen tutardaki haddi aşan elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara kamu yararını da dikkate alarak lisanslama yükümlülüğü getirilmektedir. Buradaki hadler, işletmelerin piyasa rekabetini bozmadan sağlıklı büyümesini dikkate alan bir yöntemle belirlenmiştir. Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar için ağ etkisinin elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara göre daha yüksek olması nedeniyle elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar için daha yüksek işlem sayısı lisans şartı olarak getirilmektedir.

Üçüncü fıkrayla, bir takvim yılındaki net işlem hacmi otuz milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı on milyon adedin üzerinde olan elektronik ticaret hizmet sağlayıcı hakkında ek 2 nci maddenin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerinin uygulanması düzenlenmektedir. Böylece, elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların aşırı reklam, maliyet altı satış ve çapraz sübvansiyon benzeri uygulamalarla piyasadaki rakiplerini dışlayıcı faaliyetlerde bulunarak sektördeki konumunu güçlendirmesinin ve bu suretle oluşan yıkıcı rekabetin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Dördüncü fıkrayla, bir takvim yılındaki net işlem hacmi altmış milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı on milyon adedin üzerinde olan elektronik ticaret hizmet sağlayıcı hakkında ek 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentlerinin uygulanacağı hükme bağlanmaktadır. Böylece, belirtilen hadleri aşan elektronik ticaret hizmet sağlayıcının sahip olduğu gücü finansal hizmetlerine taşımak suretiyle bu sektörde rekabeti

bozucu etki yaratmasının önüne geçilmesi ve bu hizmetlere bağlı olarak ortaya çıkan alıcıların bu hizmet sağlayıcıya bağımlılığının azaltılması hedeflenmektedir.

Beşinci fıkrayla bu madde kapsamındaki elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar hakkında ek 2 nci maddenin yedinci ve sekizinci fıkralarının uygulanması hüküm altına alınmaktadır.

Altıncı fıkrayla bu maddede belirtilen eşiklerin güncellenmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Yedinci fıkrayla, maddenin, toplam satış hasılatının yarısından fazlasını elektronik ticaret dışındaki satışlardan elde eden elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar hakkında uygulanmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 10- Maddeyle, 6563 sayılı Kanuna ek 4 üncü madde eklenmektedir. Düzenlemeyle, belli büyüklüğe ulaşmış elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların lisanslanması amaçlanmaktadır.

Elektronik ticaretteki gelişmeler incelendiğinde, bu alanda faaliyet gösteren sınırlı sayıda işletmenin piyasaya hâkim olmaya başladığı gözlenmektedir. Dünya örneklerinde de görüldüğü üzere, hâkim konuma erişen elektronik ticaret işletmeleri finans, veri, lojistik, alıcı ve satıcı sayısı bakımından eriştikleri ağ kapasitesi ile pazara girişleri zorlaştırabilmekte ve pazardaki paylarını hızlı şekilde artırmaktadır. İlave olarak, yüksek ağ etkisiyle, elektronik ticaret ortamında hâkim işletme lehine dışsallıklar oluşmakta ve bu durum da rekabeti bozucu etki yaratmaktadır. Bununla birlikte, ağ etkisi kaynaklı oluşan dışsallıklar sorunu, bozulan rekabet koşulları nedeniyle piyasa tarafından çözülememektedir. Bu durumda piyasada ortaya çıkan tekel veya oligopol yapı rekabetin sağlandığı koşullara göre daha az üretim, yatırım, işlem hacmi, teknolojik gelişim ve daha yüksek fiyatlara yol açmaktadır. Ayrıca, etkin rekabetin tesis edilememesi durumu, tüketicilerde orta-uzun vadede refah kaybına yol açmakta ve piyasadaki diğer firmaların dezavantajlı konuma düşmelerine neden olmaktadır. Piyasadaki elektronik ticaret işletmelerinin oldukça hızlı şekilde büyümekte ve belli bir eşğin üzerindeki dengesiz büyüme serbest piyasa koşullarına zarar verebilmektedir. Bu kapsamda, piyasadaki hızlı değişimler neticesinde ardıl tedbirler adil ve etkin işleyen rekabet ortamının sağlanmasında yetersiz kalmakta ve e-ticaretteki hızlı ve dinamik yapı ile uyumlu öncül düzenlemelerin gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Pazara yeni giren işletmelerin eşit şartlar altında rekabet edebilmesine imkân sağlayabilmek ve belli büyüklükteki işletmelerin serbest piyasa koşullarını bozucu şekilde faaliyet göstermesini engellemek amacıyla, maddede belirtilen tutardaki haddi aşan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara, kamu yararını da dikkate alarak lisans alma ve bu lisansı yenileme yükümlülüğü getirilmektedir. Lisans alma yükümlülüğü bir takvim yılındaki net işlem hacmi on milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı yüz bin adedin üzerinde olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar için öngörülmektedir. Buradaki hadler, işletmelerin piyasa rekabetini bozmadan sağlıklı büyümesini dikkate alan bir yöntemle belirlenmiştir.

Lisanslamayla e-ticaret sektöründe belli büyüklükteki işletmelerin kamunun gözetim ve denetimi altına alınması amaçlanmaktadır. Lisanslama uygulaması ile büyük işletmeler lehine oluşan ve piyasa tarafından çözülemeyen dışsallık sorununa da müdahale edilmektedir. Öte yandan, belirlenen eşiklerin altında kalan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların, elektronik ticaret lisanslamasından muaf tutulmasıyla piyasadaki rekabet koşullarının iyileştirilmesine, elektronik ticaretin dengeli ve sağlıklı şekilde büyüme ve gelişmesine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

MADDE 11- Geçici maddeyle, yapılan düzenleme ve değişikliklere uyum sağlanmasını teminen intibak süreci öngörülmüştür.

MADDE 12- Yürürlük maddesidir.

MADDE 13- Yürütme maddesidir.

ELEKTRONİK TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) 14/09/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunla kuruluş ve faaliyetleri düzenlenen ve bu kanunlara göre yetkilendirilerek münhasıran yetkilendirildikleri konularda faaliyet gösterenler ile 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlananlar ile bunların verdiği yetki dahilinde münhasıran şans ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler bu Kanunun uygulanmasında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcı kabul edilmez.”

MADDE 2- 6563 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “Gümrük ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“f) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı: Elektronik ticaret pazar yerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcıyı,

g) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcı: Elektronik ticaret pazar yerinde ya da kendine ait elektronik ticaret ortamında mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapan ya da sipariş alan hizmet sağlayıcıyı,

ğ) Elektronik ticaret ortamı: Elektronik ticaret faaliyetinde bulunulan internet sitesi, mobil site veya mobil uygulama gibi platformları,

h) Elektronik ticaret pazar yeri: Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının aracılık hizmetlerini sunduğu elektronik ticaret ortamını,

ı) Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi (ETBİS): Elektronik ticaret hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların kayıt altına alınması, elektronik ticaret verilerinin toplanması, bu verilerin işlenerek istatistiki bilgilerin üretilmesi amacıyla Bakanlık tarafından oluşturulan ve bu Kanun kapsamında kayıt ve bildirim yapılabilmesine imkân sağlayan bilgi sistemini,

i) Net işlem hacmi: İptal ve iadeler hariç olmak üzere, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı için aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerleri, elektronik ticaret hizmet sağlayıcı için ise elektronik ticaret pazar yeri niteliğini haiz olmayan kendine ait elektronik ticaret ortamları üzerinden belirli bir dönemde yapılan sözleşme ve verilen siparişler için düzenlenmesi gereken nihai fatura veya fatura yerine geçen belge değerleri toplamını,

j) Ekonomik bütünlük: Bir kişinin, bir ticaret şirketinin doğrudan veya dolaylı olarak paylarının en az yüzde yirmi beşine ya da oy haklarının çoğunluğuna veya onu yönetebilecek kararları alabilecek payına sahip olmasını, şirket sözleşmesi uyarınca yönetim organında karar alabilecek çoğunluğu oluşturan sayıda üyeyi seçme hakkını haiz olmasını, kendi oy haklarının yanında bir sözleşmeye dayanarak tek başına veya diğer pay sahipleriyle birlikte oy haklarının çoğunluğunu oluşturmalarını, bir ticaret şirketini sözleşmeye bağlı olarak hâkimiyeti altında bulundurmasını veya bu hallere bağlı olarak bu kişiyle bağlantılı tüm ticaret şirketleri ve bu

kişiy e ait işletmeler arasındaki ilişkiyi ya da pay sahibi olup olmadıklarına bakılmaksızın birden fazla ticaret şirketinin aynı kişi veya kişiler tarafından yönetilmesini,”

MADDE 3- 6563 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hukuka aykırı içerik

MADDE 9- (1) Diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça, aracı hizmet sağlayıcı, hizmet sağlayıcı tarafından sunulan içerik ve içeriğe konu mal veya hizmetle ilgili hukuka aykırı hususlardan sorumlu değildir.

(2) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı, elektronik ticaret hizmet sağlayıcı tarafından sunulan içeriğin hukuka aykırı olduğundan haberdar olması halinde, bu içeriği gecikmeksizin yayımdan kaldırarak hukuka aykırı hususu ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirir.

(3) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı, hak sahibinin, fikri ve sınai mülkiyet hakkı ihlaline dair bilgi ve belgeye dayanan şikâyeti üzerine, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının şikâyete konu ürününü yayımdan kaldırarak durumu kendisine ve hak sahibine bildirir. Elektronik ticaret hizmet sağlayıcının, şikâyetin aksini gösteren bilgi ve belgeye dayanan itirazını elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya sunması üzerine şikâyete konu ürünü yeniden yayımlar. Şikâyet ve itirazda; ilgililerin açık kimlik ve adres bilgileri, ihtilafa konu ürün hakkındaki bilgiler, ürünün yayımdan kaldırılması veya yayımlanmasının gerekliliğine dair gerekçeler ile yönetmelikle belirlenen diğer hususlar yer alır. İlgililerin genel hükümlere göre adli ve idari mercilere başvurma hakları saklıdır.”

MADDE 4- 6563 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- 6563 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki ikinci fıkra eklenmiş, mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş, mevcut ikinci fıkrasında yer alan “görevlendirilen denetim elemanları” ibaresi “denetimle görevlendirilen personel” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya “ilgili olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “elektronik ortamda tutulanlar dahil olmak üzere” ibaresi ile aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(1) Bakanlık, bu Kanunun uygulanmasını ve elektronik ticaretin gelişimini sağlamaya, etkin ve adil rekabet ortamını korumaya, hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcının faaliyetlerine yönelik düzenleme yapmaya ve aracılık sözleşmesinde yer verilmesi zorunlu unsurları belirlemeye yetkilidir.”

“(2) Bakanlık, bu Kanunun uygulanmasını sağlamak amacıyla denetim yapmaya ve denetim sonuçlarını açıklamaya, denetim sırasında özel uzmanlık veya teknik bilgi gerektiren durumlarda bilirkişi görevlendirmeye, bilirkişinin hak ve yükümlülükleri ile görevlendirilmesine ilişkin usul ve esasları yönetmelikle belirlemeye yetkilidir. Bilirkişiye verilecek ücretin tutarı Bakanlık ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca birlikte tespit olunur ve bu ücret Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.”

“Aracı hizmet sağlayıcı ve hizmet sağlayıcı, bu Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerine ilişkin bilgi, belge, defter ve elektronik kayıtlarını, iş veya işlemin gerçekleştiği tarihten itibaren on yıl süreyle saklamakla yükümlüdür.”

“(6) Bakanlık, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerinde düzenlenen yükümlülüklerin aracı hizmet sağlayıcılara uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(7) Bakanlık, sesli arama ve kısa mesaj yoluyla ticari elektronik ileti gönderen gerçek veya tüzel kişi abone bilgilerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan almaya yetkilidir.”

MADDE 6- 6563 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut üçüncü fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(1) Bu Kanunun;

a) 3 üncü maddesindeki yükümlülöklere, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki yükümlölöklere, 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına veya 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden hizmet sağlayıcılara ve aracı hizmet sağlayıcılara bin Türk lirasından beş bin Türk lirasına kadar,

b) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki veya aynı maddenin ikinci fıkrasındaki, 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki veya 7 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki yükümlölöklere aykırı hareket eden hizmet sağlayıcılara ve aracı hizmet sağlayıcılara bin Türk lirasından on bin Türk lirasına kadar,

c) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki, 8 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki yükümlölöklere aykırı hareket eden hizmet sağlayıcılara ve aracı hizmet sağlayıcılara iki bin Türk lirasından on beş bin Türk lirasına kadar,

ç) 9 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları, ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi ve ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya ve ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya, her bir aykırılık için on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar,

d) 11 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında Bakanlıkça yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara her bir aykırılık için on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar,

e) 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere elli bin Türk lirasından iki yüz elli bin Türk lirasına kadar,

f) 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı hareket eden gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerine elli bin Türk lirasından iki yüz elli bin Türk lirasına kadar,

g) Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, haksız uygulamada bulunulan her bir elektronik ticaret hizmet sağlayıcı için on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar,

ğ) Ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, süresinde ödeme yapılmayan her bir elektronik ticaret hizmet sağlayıcı için on bin Türk lirasından az olmamak üzere, otuz güne kadarki süre aşımalarında ödenmeyen tutar kadar, otuz günü geçen süre aşımalarında ise süresinde ödenmeyen tutarın iki katı,

h) Ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine ve ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, her bir elektronik ticaret hizmet sağlayıcı için beş yüz bin Türk lirası,

ı) Ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendine aykırı hareket eden ve Bakanlık tarafından yapılan uyarıya rağmen aykırılığı ortadan kaldırmayan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, her bir aykırılık için on bin Türk lirası,

i) Ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, haksız olarak alınan bedelin on katı,

j) Ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, haksız uygulamada bulunulan her bir elektronik ticaret hizmet sağlayıcı için üç yüz bin Türk lirası,

k) Ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, aykırılığın gerçekleştiği tarihten bir önceki takvim yılına ait net satış tutarının yüzde beşi oranında,

l) Ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (f) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, yüz bin Türk lirasından az olmamak üzere, aykırılığın gerçekleştiği tarihten bir önceki takvim yılına ait net satış tutarının on binde beşi oranında,

m) Ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, her bir aykırılık için on bin Türk lirası,

n) Ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, aykırılığın gerçekleştiği tarihten bir önceki takvim yılına ait net satış tutarının yüzde onuna kadar,

o) Ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya on milyon Türk lirası,

ö) Ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya süresi içinde yapılmayan her bir bildirim için bir milyon Türk lirası,

p) Ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya bir milyon Türk lirası,

r) Ek 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya, anılan hükümlere göre belirlenen üst sınırın yüzde onundan az olmamak kaydıyla sınırı aşan tutarın on katı,

s) Ek 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya, haksız uygulamada bulunulan her bir elektronik ticaret hizmet sağlayıcı için iki yüz elli bin Türk lirası,

ş) Ek 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (ç) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya yirmi milyon Türk lirası,

idari para cezası verilir.”

“(3) Bu Kanunun ek 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile ek 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar ile ek 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendine aykırı hareket eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya on milyon Türk lirası idari para cezası uygulanarak aykırılığın ortadan kaldırılması için altmış gün süre verilir. Bu süre içinde aykırılığın ortadan kaldırılmaması halinde yirmi milyon Türk lirası idari para cezası uygulanarak aykırılığın ortadan kaldırılması için otuz gün süre verilir. Verilen süre içinde aykırılığın ortadan kaldırılmaması halinde kırk milyon Türk lirası idari para cezası uygulanarak aykırılığın ortadan kaldırılması için on beş gün süre verilir. Bu sürenin verilmesine yönelik bildirimde, on beş günlük süre içinde aykırılığın ortadan kaldırılmaması halinde Bakanlıkça, içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebileceği belirtilir. Bu bildirimden itibaren yalnızca geçmiş siparişlere ilişkin iş ve işlemler yürütülür. Verilen süre içinde aykırılığın ortadan kaldırılmaması halinde, Bakanlık tarafından elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ve/veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcının ilgili internet adreslerine içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Bu karar, Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderilir. Birlik tarafından ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcılara gönderilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının gereği ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcılar tarafından derhal yerine getirilir. İçeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararına karşı sulh ceza hâkimliğine başvurulabilir. Sulh ceza hâkimliğince verilen karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir.

(4) Birinci fıkrada belirtilen idari para cezalarının uygulanmasına rağmen, Bakanlıkça verilen süre içinde aykırılığın sonlandırılmaması veya aynı aykırılığın ceza tebligatının

yapıldığı tarihten itibaren bir yıl içinde tekrarı halinde bir önceki cezanın iki katı idari para cezası uygulanır.

(5) Birinci fıkrada belirtilen idari para cezalarına ilişkin fiillerin, Bakanlığı yanıltmaya yönelik iş ve işlemlerle gerçekleştirilmesi halinde söz konusu cezalar on katı uygulanır.

(6) Bu maddede belirtilen idari para cezalarının bir takvim yılına ilişkin toplam tutarı, net işlem hacmi altmış milyar Türk lirasının altında olan aracı hizmet sağlayıcı veya hizmet sağlayıcı için beş yüz milyon Türk lirasını geçemez. Bu hüküm, beşinci fıkra kapsamında idari yaptırım uygulananlar hakkında uygulanmaz.”

MADDE 7- 6563 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Elektronik ticarete haksız ticari uygulamalar

EK MADDE 1- (1) Elektronik ticarete haksız ticari uygulamada bulunulamaz. Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının, aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret hizmet sağlayıcının ticari faaliyetlerini önemli ölçüde bozan, makul karar verme yeteneğini azaltan veya belirli bir kararı almaya zorlayarak normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasına sebep olan uygulamalarının haksız olduğu kabul edilir.

(2) Aşağıdaki uygulamalar her durumda haksız ticari uygulama sayılır:

a) Mal veya hizmet satışı karşılığında elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya yapılması gereken ödemenin, en geç satış bedelinin elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının tasarrufuna girdiği ve siparişin alıcıya ulaştığı tarihten itibaren beş iş günü içinde eksiksiz yapılmaması.

b) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı tarafından satış fiyatında tek taraflı değişiklik yapılması dâhil olmak üzere, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının kampanyalı mal veya hizmet satışına zorlanması.

c) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcıyla olan ticari ilişkinin koşullarının, yazılı şekilde veya elektronik ortamda yapılan aracılık sözleşmesiyle belirlenmemesi ya da bu sözleşmenin açık, anlaşılır ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcı tarafından kolay erişilebilir olmasının sağlanmaması.

ç) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcının aleyhine olacak şekilde aracılık sözleşmesi hükümlerinde geçmişe yönelik veya tek taraflı değişiklik yapılması ya da buna imkân sağlayan herhangi bir hükme aracılık sözleşmesinde yer verilmesi.

d) Herhangi bir hizmet verilmediği veya verilen hizmetin türü ve hizmet bedelinin tutar ya da oranı aracılık sözleşmesinde belirtilmediği halde elektronik ticaret hizmet sağlayıcıdan bedel alınması.

e) Aracılık sözleşmesinde herhangi bir nesnel ölçüte yer verilmediği halde ya da kamu kurumlarına veya adli mercilere başvuruda bulunulduğu gerekçesiyle elektronik ticaret hizmet sağlayıcının sıralama ya da tavsiye sisteminde geriye düşürülmesi, elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya sunulan hizmetin kısıtlanması, askıya alınması veya sonlandırılması.

(3) İkinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ekonomik bütünlük içinde bulunduğu ödeme hizmeti sağlayıcısına yapılan ödemeler, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıya yapılmış kabul edilir.”

MADDE 8- 6563 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının yükümlülükleri

EK MADDE 2- (1) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerinde kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin markasını taşıyan ya da marka kullanım hakkını haiz olduğu malları satışa sunamaz veya bu malların satışına aracılık edemez. Bu malların, farklı elektronik ticaret ortamında satışa sunulması halinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunamaz ve birbirinin tanıtımını yapamaz. Bu hüküm, toplam satış hasılatının yarısından

fazlasını elektronik ticaret dışındaki satışlardan elde eden kişilerin markasını taşıyan veya marka kullanım hakkını haiz olduğu mallar hakkında uygulanmaz.

b) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcının 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlemesi gereken belgelerdeki bilgilere, satışın yapıldığı elektronik ticaret pazar yerinde yer verebilmesine imkân sağlar.

c) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcının yazılı şekilde ya da elektronik ortamda önceden olumlu irade beyanını almadan bunların ETBİS'e kayıtlı alan adlarının ana unsurunu oluşturan tescilli markalarını kullanarak çevrim içi arama motorlarında pazarlama ve tanıtım faaliyetinde bulunamaz.

(ç) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının tanıtıcı bilgilerini, kendisinden temin ettiği belgeler üzerinden veya ilgili kurumların erişime açık elektronik sistemlerinden doğrular.

(2) Bir takvim yılındaki net işlem hacmi on milyar Türk lirasının üzerinde olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı, birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerle ilave olarak aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcı ve alıcıdan elde ettiği verileri, yalnızca aracılık hizmetlerinin sunulması amacıyla kullanır ve aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerleri veya diğer elektronik ticaret ortamlarında elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarla rekabet ederken kullanamaz.

b) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcının satışları dolayısıyla elde ettiği verileri bedelsiz taşımasına ve bu veriler ile bunlardan elde ettiği işlenmiş verilere bedelsiz ve etkin şekilde erişim sağlamasına teknik imkân sunar.

c) Net işlem hacmine dahil edilen elektronik ticaret ortamları hariç olmak üzere, kendine ait elektronik ticaret ortamları arasında erişim imkânı sunamaz ve bu ortamlarda birbirinin tanıtımını yapamaz.

ç) 6362 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca borsada kayden izlenen paylar hariç olmak üzere, şirket ortaklarının yüzde beş ve katlarına ulaşan pay devir veya edinimlerini, bu oranlara ulaşılmasını sağlayan devrin veya edinimin pay defterine işlendiği tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlığa bildirir.

d) Şirket kurması, kurulmuş şirketin paylarını devralması veya bu payları devretmesi halinde; kuruluşta kuruluşun ticaret siciline tescilinden, devirde ise devrin pay defterine işlendiği tarihten itibaren bir ay içinde bu işlemleri Bakanlığa bildirir.

e) Sermaye Piyasası Kurulunca 6362 sayılı Kanuna göre yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşunca hazırlanan ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının faaliyetlerini, yönetim ve organizasyon yapısını, mevcut pay sahipleri ve bunların pay oranları ile iştirakleri ve iştirakleri nezdindeki pay oranlarını, ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişi bilgilerini, finansal tablolarını içerecek şekilde finansal durumunu, üçüncü fıkranın (a) ve (b) bentleri ile ek 4 üncü maddede belirtilen yükümlülüklerle uyumunu ve yönetmelikle belirlenen diğer hususları gösterir denetim raporunu Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre Bakanlığa gönderir.

f) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcı tarafından sağlanan içerikle ilgili mevzuata aykırı hususların tespitine yönelik işlemleri ve bunun neticesinde tespit edilen aykırılıkları içeren raporu Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre Bakanlığa gönderir.

(3) Bir takvim yılındaki net işlem hacmi otuz milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı yüz bin adedin üzerinde olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen yükümlülüklerle ilave olarak aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Net işlem hacminin aynı takvim yılına ilişkin on iki aylık ortalama Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranı uygulanmış tutarının otuz milyar Türk liralık kısmı için bu tutarın yüzde ikisine, otuz milyar Türk lirasının üzerindeki kısmı için ise bu tutarın binde üçüne kadar reklam

harcamasını izleyen takvim yılında yapabilir. Buna göre hesaplanan tutar, net işlem hacmine dâhil edilen elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ile bunların ekonomik bütünlüğü içinde bulunup elektronik ticaret pazar yerinde faaliyet gösteren elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların toplam reklam bütçesini oluşturur. Bu bütçe, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar arasında net işlem hacmine katkıları oranında paylaşılır ve bir takvim yılının üçer aylık dönemlerinde en fazla dörtte biri oranında kullanılabilir.

b) Net işlem hacminin aynı takvim yılına ilişkin on iki aylık ortalama Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranı uygulanmış tutarının otuz milyar Türk liralık kısmı için bu tutarın yüzde ikisine, otuz milyar Türk lirasının üzerindeki kısmı için ise bu tutarın binde üçüne kadar promosyon, ödül, puan, kupon, hediye çeki ve benzeri imkânları izleyen takvim yılında sunabilir. Buna göre hesaplanan tutar, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişiler tarafından elektronik ticaret pazar yerindeki alıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara yapılabilecek toplam indirim bütçesini oluşturur ve bir takvim yılının üçer aylık dönemlerinde en fazla dörtte biri oranında kullanılabilir. Alıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcı adına katılan maliyetler ile bunlara sağlanan ekonomik menfaatler de bu kapsamda değerlendirilir. Bakanlık, bu bende göre hesaplanan tutarın mal ve hizmet sektör ve kategorileri itibarıyla kullanım üst sınırını belirlemeye yetkilidir.

c) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcının ticari ilişkilerini, alternatif kanallardan aynı ya da farklı fiyattan mal veya hizmet sunmasını ya da reklam yapmasını kısıtlayamaz, herhangi bir kişiden mal veya hizmet teminine zorlayamaz. Buna imkân sağlayan herhangi bir hükme aracılık sözleşmesinde yer veremez.

(4) Bir takvim yılındaki net işlem hacmi altmış milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı yüz bin adedin üzerinde olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen yükümlülüklerle ilave olarak aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerinde, 5464 sayılı Kanun kapsamında kredi kartıyla yapılan kredili ödeme işlemleri ile diğer ödeme işlemleri hariç olmak üzere, ekonomik bütünlük içinde bulunduğu bankaların ya da 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketlerin, kredi verme işlemleri dâhil sundukları her türlü hizmetin gerçekleştirilmesine ilişkin faaliyette bulunmasına imkân sağlayamaz.

b) Aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerinde;

1) Ekonomik bütünlük içinde bulunduğu 6493 sayılı Kanun kapsamındaki elektronik para kuruluşlarınca ihraç edilen elektronik paraların kabulüne ilişkin faaliyette bulunulmasına imkân sağlayamaz.

2) 6493 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendi ile 18 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca 6493 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan araçlarla ilgili hizmetler sunamaz veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerce bu hizmetlerin sunulmasına imkân sağlayamaz.

c) Aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerindeki satışlar, kendisinin elektronik ticaret hizmet sağlayıcı olarak yaptığı satışları ile elektronik ticaret dışındaki satışları hariç olmak üzere, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında eşya taşımacılığı, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında taşıma işleri organizatörlüğü ve 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu kapsamında posta hizmet sağlayıcılığı faaliyetlerinde bulunamaz.

ç) Mal veya hizmet ilanlarının yayımlanmasına elektronik ortam sağlaması halinde, aynı ortamda mal veya hizmet teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayamaz. Bu hizmetlerin kendisi veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişiler

tarafından farklı elektronik ortamlarda verilmesi halinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunamaz ve birbirinin tanıtımını yapamaz.

(5) Dergi ve gazete gibi süreli yayımlar ile kitap ve elektronik kitap okuyucuları hakkında birinci fıkranın (a) bendi uygulanmaz.

(6) İkinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinin uygulanmasında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişiler de değerlendirmeye dâhil edilir. Dördüncü fıkranın (a) ve (b) bentleri, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının net işlem hacmine dahil edilen elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ile bunların ekonomik bütünlüğü içinde bulunup elektronik ticaret pazar yerinde faaliyet gösteren elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar hakkında da uygulanır.

(7) Bu madde kapsamında net işlem hacmi, işlem sayısı ve toplam satış hasılatının hesaplanması ile üçüncü fıkranın (a) ve (b) bentlerine göre hesaplanan tutarların kullanılmasında yurt dışına yönelik işlemler dikkate alınmaz.

(8) İkinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen hadleri aşan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı hakkında, ikinci fıkranın (a), (c), (ç) ve (d) bentleri ile üçüncü fıkra, hadlerin aşıldığı yılı izleyen takvim yılı başından itibaren uygulanır. Bu fıkralarda belirtilen diğer yükümlüklere ise hadlerin aşıldığı yılı izleyen takvim yılının ilk üç ayı içinde uyum sağlanır. Dördüncü fıkra da belirtilen haddin aşılp aşılmadığının tespitinde yüzde beşin altındaki had aşımaları dikkate alınmaz. Herhangi bir takvim yılında hadlerin altında kalan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı hakkında, bu durum devam ettiği sürece ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralar uygulanmaz.

(9) Ekonomik bütünlük içinde bulunan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların net işlem hacimleri ile işlem sayıları toplamının dördüncü fıkranın birinci cümlesinde belirtilen eşiklerin üzerinde olması halinde, bu elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların her biri hakkında dördüncü fıkranın (c) bendi uygulanır.

(10) Bu maddede belirtilen parasal eşikler ETBİS verileri kullanılarak her yıl hesaplanan elektronik ticaret hacminin yıllık değişim oranına göre artırılır. Artırımın yapıldığı tarihten önceki takvim yılına ilişkin net işlem hacmine uygulanacak bu eşikler ile elektronik ticaret hacminin yıllık değişim oranı en geç şubat ayı içinde Bakanlığın internet sitesinde ilan edilir.

(11) Bu madde, münhasıran elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının markasını taşıyan ürünlerin bayilik ve acentelik gibi sözleşmeler kapsamında satışa sunulduğu elektronik ticaret pazar yerleri hakkında uygulanmaz.”

MADDE 9- 6563 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Elektronik ticaret hizmet sağlayıcının yükümlülükleri

EK MADDE 3- (1) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcı, olumlu irade beyanını yazılı şekilde ya da elektronik ortamda almadığı sürece, ekonomik bütünlük içinde bulunmadığı kişilerin ETBİS’e kayıtlı alan adının ana unsurunu oluşturan tescilli markasını kullanarak çevrim içi arama motorlarında pazarlama ve tanıtım faaliyetinde bulunamaz.

(2) Ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (c), (ç), (d) ve (e) bentleri ile ek 4 üncü maddenin dördüncü ve yedinci fıkraları dışında kalan hükümleri, bir takvim yılındaki net işlem hacmi on milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı on milyon adedin üzerinde olan elektronik ticaret hizmet sağlayıcı hakkında kıyasen uygulanır. Ek 4 üncü maddede düzenlenen lisans ücretinin hesaplanmasında, elektronik ticaret hizmet sağlayıcının kendine ait elektronik ticaret ortamları üzerinden yurt dışına yaptığı satışlar hesaba dâhil edilmez.

(3) Bir takvim yılındaki net işlem hacmi otuz milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı on milyon adedin üzerinde olan elektronik ticaret hizmet sağlayıcı hakkında ikinci fıkra da belirtilen yükümlülüklerle ilave olarak, ek 2 nci maddenin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri kıyasen uygulanır.

(4) Bir takvim yılındaki net işlem hacmi altmış milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı on milyon adedin üzerinde olan elektronik ticaret hizmet sağlayıcı hakkında ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen yükümlülüklerle ilave olarak ek 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentleri kıyasen uygulanır.

(5) Ek 2 nci maddenin yedinci ve sekizinci fıkraları, bu madde kapsamındaki elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar hakkında kıyasen uygulanır.

(6) İkinci, üçüncü ve dördüncü fıkralardaki eşikler hakkında ek 2 nci maddenin onuncu fıkrası uygulanır.

(7) Bu madde, toplam satış hasılatının yarısından fazlasını elektronik ticaret dışındaki satışlardan elde eden elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar hakkında uygulanmaz.”

MADDE 10- 6563 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Elektronik ticaret lisansı

EK MADDE 4- (1) Bir takvim yılındaki net işlem hacmi on milyar Türk lirasının ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı yüz bin adedin üzerinde olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı, faaliyetine devam edebilmek için Bakanlıktan lisans almak ve lisansını yenilemek zorundadır. Lisans alma başvurusu, hadlerin aşıldığı tarihi izleyen takvim yılının; lisans yenileme başvurusu ise eşikler aşıldığı sürece her takvim yılının mart ayı içinde yapılır.

(2) Lisans ücretinin ödendiğine dair belgenin lisans alma veya yenileme başvurusu sırasında ibraz edilmesi halinde başka bir şart aranmaksızın lisans verilir veya yenilenir.

(3) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının bir takvim yılında gerçekleşen net işlem hacminin;

a) On milyar Türk lirası ile yirmi milyar Türk lirası arasında olması halinde on milyar Türk lirasını aşan kısmının on binde üçü,

b) Yirmi milyar Türk lirası ile otuz milyar Türk lirası arasında olması halinde (a) bendine göre hesaplanan tutara ilave olarak, yirmi milyar Türk lirasını aşan kısmının binde beşi,

c) Otuz milyar Türk lirası ile kırk milyar Türk lirası arasında olması halinde (a) ve (b) bentlerine göre hesaplanan tutarlara ilave olarak, otuz milyar Türk lirasını aşan kısmının yüzde biri,

ç) Kırk milyar Türk lirası ile elli milyar Türk lirası arasında olması halinde (a), (b) ve (c) bentlerine göre hesaplanan tutarlara ilave olarak, kırk milyar Türk lirasını aşan kısmının yüzde beşi,

d) Elli milyar Türk lirası ile elli beş milyar Türk lirası arasında olması halinde (a), (b), (c) ve (ç) bentlerine göre hesaplanan tutarlara ilave olarak, elli milyar Türk lirasını aşan kısmının yüzde onu,

e) Elli beş milyar Türk lirası ile altmış milyar Türk lirası arasında olması halinde (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerine göre hesaplanan tutarlara ilave olarak, elli beş milyar Türk lirasını aşan kısmının yüzde on beşi,

f) Altmış milyar Türk lirası ile altmış beş milyar Türk lirası arasında olması halinde (a), (b), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerine göre hesaplanan tutarlara ilave olarak, altmış milyar Türk lirasını aşan kısmının yüzde yirmisi,

g) Altmış beş milyar Türk lirasının üzerinde olması halinde (a), (b), (c), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerine göre hesaplanan tutarlara ilave olarak, altmış beş milyar Türk lirasını aşan kısmının yüzde yirmi beşi,

oranında lisans ücreti ödenir.

(4) Bu maddedeki eşiklerin aşılp aşılmadığının tespitinde, ekonomik bütünlük içinde bulunan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların net işlem hacimleri ve işlem sayıları dikkate alınır. Net işlem hacimleri ve işlem sayıları toplamının birinci fıkrada belirtilen eşikleri aşması halinde, bu elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların her biri lisans alma ve yenileme başvurusunda bulunur. Lisans ücreti, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılardan, bunların

elektronik ticaret pazar yerlerinde bir önceki takvim yılında gerçekleşen net işlem hacimleri oranında tahsil edilir.

(5) Lisans ücreti Bakanlıkça peşin olarak tahsil edilir. Tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir.

(6) Bu maddede belirtilen parasal eşikler her yıl ETBİS verileri kullanılarak hesaplanan elektronik ticaret hacminin yıllık değişim oranına göre artırılır. Artırımın yapıldığı tarihten önceki takvim yılına ilişkin net işlem hacmine uygulanacak bu eşikler ile elektronik ticaret hacminin yıllık değişim oranı en geç şubat ayı içinde Bakanlığın internet sitesinde ilan edilir.

(7) Lisans ücretinin hesaplanmasında, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve ekonomik bütünlük içinde bulunduğu elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların elektronik ticaret pazar yerleri üzerinden yurt dışına yapılan satışlar hesaba dâhil edilmez.

(8) Lisansın verilmesi ve yenilenmesi, lisans ücretinin ödenmesi ve elektronik ticaret hacminin yıllık değişim oranının belirlenmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(9) Bu madde, münhasıran elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının markasını taşıyan ürünlerin bayilik ve acentelik gibi sözleşmeler kapsamında satışa sunulduğu elektronik ticaret pazar yerleri hakkında uygulanmaz.”

MADDE 11- 6563 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“İntibak süreci

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla;

a) Aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerinde kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin markasını taşıyan veya kullanım hakkını haiz olduğu malları satışa sunan veya satışına aracılık eden elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, ek 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde,

b) 5411 sayılı Kanun kapsamında banka veya 6493 sayılı Kanun kapsamında elektronik para kuruluşu olarak yetkilendirilen işletmelerin ekonomik bütünlük içinde bulunduğu elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, ek 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde,

c) 4925 sayılı Kanun kapsamında eşya taşımacılığı faaliyetinde bulunan işletmeler, 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında taşıma işleri organizatörü veya 6475 sayılı Kanun kapsamında posta hizmet sağlayıcı olarak yetkilendirilen işletmelerin ekonomik bütünlük içinde bulunduğu elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, ek 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (c) bendinde,

yer alan yükümlülöklere 1/1/2024 tarihine kadar uyum sağlar.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlöğe girdiğı tarihten önce yapılan ve aynı tarihten itibaren altı ay içinde bu Kanuna uygun hale getirilmeyen aracılık sözleşmelerinin ilgili hükümleri geçersizdir.

(3) Elektronik ticaret hizmet sağlayıcının ek 3 üncü, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ek 4 üncü madde kapsamındaki lisans alma yükümlölöğü 1/1/2025 tarihinden itibaren yerine getirilir.

(4) Ek 2 nci, ek 3 üncü ve ek 4 üncü maddelerde belirtilen eşikler, 2023 yılının Şubat ayı içinde Cumhurbaşkanını tarafından yarısına kadar artırılabilir.”

MADDE 12- Bu Kanunun;

a) 8 inci maddesiyle 6563 sayılı Kanuna eklenen ek 2 nci maddenin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri 2022 takvim yılına ilişkin net işlem hacimlerine uygulanmak üzere 1/1/2023 tarihinde,

b) 8 inci maddesiyle 6563 sayılı Kanuna eklenen ek 2 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi ve onuncu fıkrası ile 10 uncu maddesiyle aynı Kanuna eklenen ek 4 üncü maddenin altıncı fıkrası 1/1/2024 tarihinde,
c) Diğer hükümleri 1/1/2023 tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 13- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.